

Advies aan college van burgemeester en wethouders van De Fryske Marren

Portefeuillehouder(s) mevrouw S.D. van der Meer Datum voorstel: 16 juni 2026 Besluit raad: Ja T.k.n. raad: Nee Zaaknummer: Z.894169 Aantal bijlagen: 2 Behandeld door: [REDACTED] Team: Team Maatschappelijke Ontwikkeling	Overlegd/samengewerkt met: Adviseur: ☐ communicatie ☒ financiën ☐ inkoop ☐ juridische zaken ☐ p&o Team: ☐ backoffice sociaal domein ☐ bestuur en concernadvies ☐ concerncontrol ☐ diensten beheer ☐ informatie ☐ klanten contact centrum ☐ maatschappelijke ontwikkeling ☐ middelen ☒ ondersteuning ☒ ruimtelijk beheer/realisatie ☐ ruimtelijke ontwikkeling ☐ sociaal wijkteam jeugd en gezin ☐ sociaal wijkteam werk en inkomen ☐ sociaal wijkteam zorg en participatie ☐ vergunningen, toezicht en handhaving ☐ wijkbeheer ☐ wijkoverschrijdend beheer
---	--

Onderwerp:

Herbestemmen verzamelde schilderijen T. Groen

Ontwerpbesluit:

Het college besluit:

1. Kennis te nemen van het voorstel om de verzameling schilderijen van T. Groen te herbestemmen.
2. De raad voor te stellen om de verzameling schilderijen van T. Groen te herbestemmen.

Datum:

Openbaar: openbaar

Besluit college:

Inleiding - Ynliding

Dit voorstel betreft de herbestemming van circa 200 schilderijen van kunstenaar T. Groen, die sinds 1995 eigendom zijn van de gemeente. De schilderijen zijn destijds aan de gemeente geschonken met het doel deze tentoon te stellen. Deze doelstelling wordt momenteel echter niet meer gerealiseerd, doordat het merendeel van de collectie in opslag wordt bewaard en niet publiek toegankelijk is. Het ontbreken van adequate opslagfaciliteiten en mogelijkheden om de werken te rouleren draagt hieraan bij.

In de afgelopen periode zijn gesprekken gevoerd met de erfgenamen van T. Groen. Daarbij is gezamenlijk geconstateerd dat de huidige situatie onvoldoende recht doet aan de culturele en maatschappelijke waarde van de schilderijen en aan de oorspronkelijke intentie van de schenking. De erfgenamen ondersteunen daarom een herbestemming waarbij de schilderijen opnieuw toegankelijk worden gemaakt voor inwoners en een breder publiek.

Beoogd resultaat - Beëage resultaat

Met de herbestemming wordt beoogd de schilderijen van T. Groen een passende en meer publieksgerichte bestemming te geven.

Argumenten - Arguminten

1.1 De gemeente beschikt niet over de juiste randvoorwaarden om de omvangrijke verzameling schilderijen verantwoord en doelmatig te beheren

De gemeente beheert circa 200 schilderijen van T. Groen, naast circa 500 andere schilderijen, maar beschikt niet over passende opslagvoorzieningen of over structurele capaciteit voor beheer, onderhoud of roulatie van de werken.

1.2 De verzameling schilderijen levert in de huidige situatie geen maatschappelijke meerwaarde op voor inwoners, terwijl dat wel de beoogde functie van het bezit is

Door het ontbreken van beheer en roulatie zijn de werken niet zichtbaar voor inwoners en wordt geen invulling gegeven aan de culturele en publieke waarde van de schilderijen. De collectie blijft daardoor fysiek aanwezig, maar functioneel niet benut.

1.3 De erfgenamen ondersteunen een oplossing waarbij de schilderijen publiek toegankelijk wordt gemaakt in plaats van langdurige opslag

In overleg met de erfgenamen van T. Groen is besproken dat zij de huidige situatie onderschrijven en het belangrijk vinden dat de werken zichtbaar en toegankelijk zijn voor het publiek. Zij geven aan dat langdurige opslag zonder publieksfunctie niet wenselijk is aangezien dat niet de intentie van de schenking is geweest.

2.1 De raad is formeel eigenaar en beheerder van deze collectie.

Op 5 juli 1995 heeft de gemeenteraad, van destijds gemeente Skarsterlân, ingestemd met de aanvaarding en beheer van een collectie van circa 100 schilderijen en 100 pentekeningen van de inmiddels overleden T. Groen, voormalig inwoner van Langweer. Sindsdien is deze collectie eigendom van de gemeente. Door het aanvaarden van deze collectie (zie bijlage 1), is de gemeenteraad feitelijk eigenaar van de collectie en ook beheerder. Dit maakt dat er voor het collectiebeheer van deze schilderijen een raadsbesluit nodig is.

Kanttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen – Kanttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen

1.1 Het ontzamen van de collectie betekent dat de gemeente het eigendom van de werken verliest, maar maakt een betere terugkeer naar de inwoners mogelijk

Door het herbestemmen van de circa 200 schilderijen van T. Groen vervalt het gemeentelijk eigendom van de collectie. Dit leidt tot verlies van directe zeggenschap over de werken.

Daar staat tegenover dat de huidige situatie niet leidt tot publieke benutting van de collectie: de werken zijn wel in eigendom, maar niet zichtbaar of toegankelijk voor inwoners. Herbestemming maakt het mogelijk dat de collectie terugkeert naar de inwoners waar het actief wordt benut in plaats van dat het in opslag blijft.

Beleid, regelgeving en Sustainable Development Goals (SDG's) – Belied, regeljouwing en Sustainable Development Goals (SDG's)

Dit sluit aan bij de uitgangspunten van het beleidsplan *Kunst Stroomt!* (2022–2028), waarin is opgenomen dat gedurende deze beleidsperiode wordt overgegaan tot structureel collectiebeheer.

Het herbestemmen van verzamelde schilderijen sluit aan bij SDG 11 Duurzame steden en gemeenschappen en SDG 12 Verantwoorde consumptie.

Financiën - Finânsjes

Duurzaamheid - Duorsumens

Bij de herbestemming van de verzameling schilderijen is sprake van een duurzame omgang met bestaand cultureel bezit. Door de collectie niet in opslag te laten verdwijnen, maar een nieuwe bestemming te geven, wordt bijgedragen aan een duurzame benadering van gemeentelijk eigendom: bestaande middelen en objecten worden opnieuw benut in plaats van ongebruikt opgeslagen.

Participatie - Partisipaasje

In het traject is afstemming gezocht met de erfgenamen van T. Groen. Zij zijn als direct belanghebbende betrokken bij de voorgenomen herbestemming en ondersteunen de richting van het voorstel.

Communicatie - Kommunikaasje

Het voorstel wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad, aangezien de raad formeel eigenaar is van de verzameling schilderijen. Na besluitvorming door de raad wordt het besluit zorgvuldig gecommuniceerd naar de erfgenamen en overige relevante belanghebbenden.

Vervolg en evaluatie - Ferfolch en evaluaasje

Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt de uitvoering van de ontzaming en herbestemming van de collectie gestart. Deze uitvoering wordt gedaan door [REDACTED], waarbij de Leidraad Afstoting Museale Objecten wordt gevolgd. Hiermee wordt geborgd dat het proces zorgvuldig, transparant en conform museale standaarden verloopt, met expliciete aandacht voor de positie van de erfgenamen.

De uitvoering vindt gefaseerd plaats: een deel van de werken keert terug naar de erfgenamen van T. Groen, regionale musea krijgen de mogelijkheid om interesse te tonen voor overname en het resterende deel wordt publiek geveild. Hiermee wordt geborgd dat de collectie zorgvuldig en stapsgewijs een passende nieuwe bestemming krijgt.

Bijlagen – Taheakke

260616 Bijlage 1 Schenkingsovereenkomst T. Groen Z.894169

260616 Bijlage 2 Leidraad Afstoten Museale Objecten Z.894169